

# Znanstvena prepoznatljivost članova uredništava hrvatskih društveno-humanističkih časopisa

Maja Jokić\*  
Grozdana Sirotić\*\*

## SAŽETAK

*Časopis kao komunikacijski medij u znanstvenoj i akademskoj zajednici i u društvenim i u humanističkim znanostima ima vrlo izraženu ulogu. Profil časopisa relevantan je pokazatelj stanja u određenoj znanstvenoj disciplini a njegovu kvalitetu osim urednika određuje i uredništvo. Cilj ovog istraživanja bio je na uzorku hrvatskih društveno-humanističkih časopisa (N=152) istražiti sastav uredništava s obzirom na udio domaćih i stranih članova, njihovu produktivnost i h-index mjerene prema podacima iz baze Scopus, te doprinos članova uredništava objavljivanjem u matičnom časopisu. Uzorak je podijeljen na skup časopisa indeksiranih u bazi Scopus (N=50) i onih koji nisu indeksirani, Non-Scopus (N=102). Podjela časopisa napravljena je na temelju pretpostavke da su časopisi indeksirani u bazi Scopus zadovoljili određene kriterije kvalitete te da su njihovi sadržaji potencijalno dostupni relevantnoj svjetskoj znanstvenoj zajednici, što je osnovna funkcija časopisa. Istraživanje je pokazalo značajne razlike između skupa Scopus i Non-Scopus časopisa prema svim bibliometrijskim pokazateljima. Scopus časopisi su imali prosječno veći broj članova uredništva, veći udio stranih članova uredništava i hrvatske dijaspore, najveći broj stranih članova uredništva bio je iz velikih zemalja (USA, Njemačke, Velike Britanije i Nizozemske) a potom iz zemalja bivše Jugoslavije*

---

\* Maja Jokić, znanstvena savjetnica, prof. dr. sc., Institut za društvena istraživanja u Zagrebu / Institut for Social Research Zagreb, Amruševa 8/II, 10000 Zagreb, e-mail: maja@idi.hr

\*\* Grozdana Sirotić, dr. sc., Središnja biološka knjižnica, Prirodoslovno matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu / Central biological Library, Faculty of Science Zagreb University, Marulićev trg 20/II, 10000 Zagreb, e-mail: grozdana.sirotic@biol.pmf.hr

*i zemalja regije (Italije, Austrije i Mađarske. Za Non-Scopus časopise karakteristična je podjednaka zastupljenost članova iz sve tri skupine zemalja. Znanstvena produktivnost članova uredništava Scopus časopisa bila je s medijanom 2 rada, dok je za Non-Scopus medijan bio 0 radova. Vrijednost h-indeksa za članove uredništva oba skupa časopisa bila je s medijanom 0. Obrazloženje dobivenih rezultata nalazi se u činjenici da 51,2% članova uredništava Scopus časopisa nije imalo niti jedan rad citiran u bazi Scopus, dok je ta vrijednost na Non-Scopus časopise bila 71%. Doprinos članova uredništava matičnim časopisima objavljivanjem barem jednog rada, za Scopus časopise bio je 34,1%, a za Non-Scopus časopise 52,4%. Iako se vrijednosti bibliometrijskih pokazatelja razlikuju, prosječna znanstvena prepoznatljivost članova uredništava hrvatskih časopisa nije na zavidnoj razini.*

**Ključne riječi:** znanstveni časopisi, sastav uredništva, međunarodni sastav uredništva, društvene i humanističke znanosti, Hrvatska

## **Uvod**

U društvenim i humanističkim znanostima (SSH) časopis kao komunikacijski medij ima vrlo značajnu ulogu, iako neka znanstvena polja naglašavaju veću važnost knjiga (Nederhof, 2006; Engels et al, 2012), naročito u humanistici. Znanstvena polja, koja prema službenoj hrvatskoj klasifikaciji znanosti spadaju u društvene odnosno humanističke znanosti: arheologija, pravo, politologija i međunarodne studije, filozofija, sociologija, povijest i komunikacijske znanosti, kultura i medijska istraživanja, Kousha et al. (2011) nazivaju disciplinama koje se temelje na knjigama (book-based disciplines ili book-oriented). Istraživanje znanstvene produktivnosti na uzorku hrvatskih znanstvenika iz društveno-humanističkih znanosti (N=5.021) u razdoblju 1991-2005 mjerno po vrstama publikacija, pokazalo je da je približno jedna trećina znanstvenika bila autorom ili koautorom prosječno jedne knjige u sedam godina. S druge strane, znanstvenici iz tog uzorka objavljivali su svoje radove u 272 hrvatska časopisa, iz gotovo svih znanstvenih područja. Dapače, 69% znanstvenika registriranih u humanističkim znanostima objavilo je barem jedan članak u časopisu (Jokić et al, 2012). Navedene činjenice nedvojbeno govore u prilog važnosti časopisa kao komunikacijskog medija u prijenosu znanja i znanstvenih informacija u području društvenih i humanističkih znanosti. Dodatna potpora ovoj tvrdnji jest i činjenica da u skupu od cca 320 hrvatskih znanstvenih i znanstveno-stručnih časopisa, dostupnih u otvorenom pristupu na nacionalnom portalu Hrčak<sup>1</sup>, društveno-humanistički časopisi čine udio od gotovo polovice svih hrvatskih časopisa.

Upravo zbog važnosti časopisa u prijenosu znanja i znanstvenih informacija, profil časopisa relevantan je pokazatelj stanja u određenoj znanstvenoj disciplini, odnosno znanstvenom polju iz kojeg objavljuje radove. Većina istraživanja pokazuje da su humanistički časopisi tematski više orijentirani nacionalno i regionalno, dok su časopisi iz društvenih znanosti otvoreniji problematici od interesa i za međunarodnu razinu (Mañana-Rodríguez et al, 2012; Sivertsen & Larsen, 2012). Orijentacija istraživanja više na nacionalne ili regionalne teme najčešće implicira i pisanje na jezicima tih zemlja, što se prvenstveno odnosi na zemlje izvan engleskog govornog područja. Pojam dostupnosti i diseminacije u znanosti u vrijeme digitalne dostupnosti izvora informacija, u prvom redu podrazumijeva izostanak jezične barijere. Ako se određena disciplina smatra znanstvenom, tada po definiciji znanosti, teško da može biti samo nacionalna. Ovom tvrdnjom otvara se pitanje odrednice nacionalnog znanstvenog časopisa i ciljne publike kojoj je namijenjen.

Za Hrvatsku je nedvojbeno relevantno akademsko i znanstveno okruženje Europa. Kakva je znanstvena prepoznatljivost hrvatskih časopisa iz društvenih i humanističkih znanosti i u kojoj su mjeri nacionalni, odnosno lokalni ili međunarodni, može se istražiti bibliometrijskim analizama. Za tu vrstu istraživanja potrebne su odgovarajuće bibliografske i citatne baze. Za Europu važan izvor podataka, barem na razini kategorije časopisa je indeks ERIH Plus<sup>2</sup> (The European Reference Index for the Humanities and the Social Science). Primarno je zamišljen kao selektivni popis časopisa iz humanističkih znanosti (ERIH- The European Reference Index for the Humanities). Međutim, kako su klasifikacije društvenih i humanističkih znanosti u pojedinim europskim zemljama različite i pojedina polja se preklapaju, s ciljem da se dobije pouzdan izvor za ova područja, indeks ERIH je proširen. Ono što taj indeks za sada nudi, uglavnom su minimalne mogućnosti pretraživanja i to po naslovu i ISSN-u časopisa te po disciplini. Ne postoji baza podataka s uniformnim meta podacima i njihovim sadržajima, što ovom indeksu onemogućava jedinstveni pristup pretraživanju sadržaja uključenih časopisa. Upravo zbog nepostojanja strukturirane baze podataka ne postoje niti mogućnosti opsežnijih bibliometrijska istraživanja, koja nude citatne i bibliografske baze. Ono što ERIH Plus<sup>3</sup> donosi jesu relativno jasne definicije klasifikacije časopisa. Prema njihovim propozicijama časopis se može smatrati međunarodnim ako je manje od dvije trećine autora radova s adresama iz iste zemlje. Nacionalnim se smatra časopis koji sadrži više od dvije trećina radova čiji su autori iz iste zemlje, dok se lokalnim časopisom smatra časopis u kojem su na više od dvije trećine radova autori iz iste ustanove. Časopise s odlikama lokalnih časopisa, prema tvrdnjama na mrežnoj stranici ERIHPlus, ovaj indeks ne uključuju. Nacionalni časopisi prema ERIH Plus-u da bi zadovoljili osnovni kriterij znanstvenog časopisa, među ostalim uvjetima, moraju imati barem jednog vanjskog recenzenta. Kako nije jasno nave-

deno što se podrazumijeva pod “vanjskim recenzentima”, možemo samo pretpostaviti da bi to trebali biti znanstvenici izvan zemlje u kojoj se objavljuje časopis. Međutim osnovna pretpostavka bi trebala biti da “vanjski recenzent” nema poteškoća s jezičnom barijerom. U slučaju većine hrvatskih časopisa, koji objavljuju radove na hrvatskom jeziku to bi značilo da su recenzenti iz okruženja, točnije iz zemalja bivše Jugoslavije, hrvatske dijaspore, ili u slučaju npr. slavistike, stručnjaci iz tog područja iz bilo koje zemlje. Jedan od važnih kriterija koje zahtjeva ERIH Plus je i taj da su u sastavu uredništva znanstvenici sa sveučilišta i znanstvenih institucija.

O tome kome su časopisi namijenjeni, kakva se vrsta informacija i u kojoj formi želi prenijeti, odnosno kakav je profesionalni profil časopisa, osim urednika časopisa, najvažnije bi odluke trebali donositi članovi uredništva. Sposobnost članova uredništva u procjeni rukopisa izravno utječe na kvalitetu istraživanja i znanstvenog objavljivanja. Prema Lindsey & Lindsey (1978) urednički odbor časopisa ima ulogu vratara, kontrolnu ulogu u propuštanju radova za objavljivanje, čime gotovo izravno utječu na status akademske profesije. Prema nama dostupnoj literaturi, a uzimajući u obzir važnost uloge članova uredništva, u SSH području na ovu temu, rađeno je iznenađujuće malo istraživanja. Najvećim su dijelom rađene analize sastava uredništva s obzirom na geografsku zastupljenost (Brownstein, 2007; García-Carpintero et al, 2010; Harzing & Metz, 2012; Svensson, et al, 2007; Svensson & Wood, 2007), na spol (Campanario et al, 2013; Chan & Fok, 2003; Fong et al, 2009; Kennedy et al, 2001; Metz & Harzing, 2009; Nisonger, 2002; Over, 1981; Ozbilgin, 2004; Saville & Buskist, 2004; Stegmaier et al, 2011; Weinrach et al, 2006), znanstvenu aktivnost, produktivnost i citiranost te sastav članova uredništva vezan uz pojedina znanstvena polja SSH (Burgess & Shaw, 2010; Chan et al, 2005; Fogarty & Liao, 2009; Papaioannou et al, 2013). O utjecaju članova uredništva na kvalitetu časopisa pisali su (Besancenot et al, 2012; Brinn & Jones, 2007; Frandsen & Nicolaisen, 2010; Giménez-Toledo, Palencia, 2009).

Kako se i o hrvatskim časopisima iz SSH zna malo, a naročito s obzirom na njihov udio u skupu svih hrvatskih znanstvenih i znanstveno-stručnih časopisa, te napose zbog njihove važnosti u napredovanju znanstvenika prema važećem Pravilniku<sup>4</sup>, što je osim razvoja osobnih karijera i pokazatelj stanja u određenoj znanstvenoj disciplini ili polju, smatramo važnim istražiti mogući znanstveni utjecaj članova uredništava na status i prepoznatljivost, te na određeni način i kvalitetu tih časopisa. Polazimo od pretpostavke da su članovi uredničkog odbora časopisa znanstvenici koji su svojom znanstvenom produktivnošću i citiranošću zapaženiji znanstvenici, te očekujemo da bi njihov utjecaj trebao biti vidljiv kroz status časopisa. Dapače, prema Bedeian, Van Fleet, & Hyman (2009) sastav uredništava

znanstvenih časopisa osim što je pokazatelj znanstvenih postignuća tih članova, od tih se osoba očekuje da svojim znanstvenim postignućima utječu i na razvoj svoje discipline. Status časopisa u ovom smo istraživanju primarno mjerili kroz indeksiranost u bibliografskoj i citatnoj bazi Scopus, odnosno s obzirom na indikator SJR (Scimago Journal Ranking) časopisa indeksiranih u bazi Scopus.

Cilj ovog istraživanja bio je na uzorku hrvatskih SSH časopisa istražiti sastav uredništava s obzirom na udio domaćih i stranih članova, njihovu produktivnost i h-index u bazi Scopus, te njihov doprinos objavljivanjem u matičnom časopisu. Svrha istraživanja je na temelju dobivenih rezultata utvrditi postoji li razlika između hrvatskih SSH časopisa indeksiranih u bazi Scopus<sup>6</sup> i onih koji to nisu s obzirom na navedene karakteristike članova uredništava. Baza Scopus izabrana je kao najrelevantniji multidisciplinarni selektivni sekundarni izvor znanstvenih i stručnih informacija za društvene i humanističke znanosti. Uz važnost činjenice o selektivnosti, vrlo je važan podatak da Scopus indeksira trećinu hrvatskih časopisa iz ovih područja, što je dovoljno reprezentativno da bi se mogli donositi neki zaključci. Indeksiranost odnosno zastupljenost sadržaja nekog časopisa u selektivnoj međunarodnoj bibliografskoj i citatnoj bazi podataka, pokazatelj je da časopis zadovoljava minimalne uvjete kvalitetnog časopisa. Minimalni uvjeti za bazu Scopus su: da časopis ima uspostavljen recenzentski postupak, da redovito izlazi i da ima ISSN, da su sadržaji časopisa relevantni i pisani na jezicima koje može pročitati međunarodna publika (minimum je da su radovi pisani na latičnom pismu i da najmanje imaju naslov i sažetak na engleskom jeziku), da časopis ima deklariranu etiku objavljivanja, te da kontinuirano po planiranoj dinamici izlazi najmanje dvije godine. Budući da većinu navedenih kriterija zadovoljava relativno veliki broj hrvatskih časopisa, koji za sada nisu indeksirani u bazi Scopus, očito se pri selekciji časopisa za indeksiranje u tu bazu koriste i neki dodatni kriteriji kvalitete.

## **Metodologija**

Početni uzorak za istraživanje činila su 152 časopisa dostupna na portalu Hrčak, koji se bave problematikom društvenih i humanističkih znanosti. Portal Hrčak reprezentativni je izvor jer obuhvaća gotovo sve hrvatske znanstvene i znanstveno-stručne časopise. Dapače, u svojoj obuhvatnosti je i širi jer sadrži i znanstveno popularne i studentske časopise kao i ostale vrste periodičkih publikacija, kojih je trenutno 374. Za potrebe ovog istraživanja časopise smo razvrstali po znanstvenim poljima društvenih znanosti (ekonomija, informacijske i komunikacijske znanosti, obrazovne znanosti, politologija, pravo, psihologija, sociologija i socijalne djelatnosti), humanističkih znanosti (arheologija, antropologija i ekologija, filologija, filozofija, povijest, teologija i znanost o umjetnosti) te interdisciplinarno područje.

Za svaki časopis istražena je indeksiranost u bazi Scopus, neovisno o podacima o sastavu uredništva, te je na temelju tog pokazatelja ukupni uzorak podijeljen u dva skupa. Prvi skup, 50 časopisa (Scopus), činili su časopisi koje indeksira baza Scopus, dok je drugi veći skup činilo 102 časopisa (Non-Scopus) koji nisu obuhvaćeni ovom bibliografskom i citatnom bazom podataka. Podatke o sastavu uredništva najvećim dijelom smo preuzimali iz impresuma časopisa dostupnih na Hrčku, odnosno s mrežnih stranica časopisa. Zanimljivo je da dio časopisa nije imao javno objavljen sastav uredništva, što je za znanstveni časopis u današnje vrijeme prilično neočekivano. Ukoliko časopis nema u impresumu, odnosno na mrežnoj stranici tako važne podatke, teško je očekivati da bi ta informacija bila pouzdana ako bi se i dobila usmenim putem od urednika časopisa. Od 152 časopisa njih 25 (16,4%), od toga 6 indeksiranih u Scopusu, što je neočekivan podatak, nije imalo javno dostupne podatke o sastavu uredništva. Stoga je naš početni uzorak časopisa za istraživanje smanjen na 127 časopisa.

Pregledavanjem dostupnih podataka o sastavu uredništava, utvrdili smo da časopisi na različite načine donose informacije o uredništvima. Najčešće se navodi uredništvo i urednički odbor. No u istom impresumu često se nalaze i uredništvo i međunarodno uredništvo, uredništvo i savjet časopisa, uredništvo i izdavački savjet, urednički odbor i međunarodno uredničko vijeće, zatim uredništvo, savjet časopisa i krug mladih urednika, uredništvo i urednički savjet, te uredništvo i znanstveno vijeće. Sličnu su situaciju kod španjolskim časopisa registrirali Giménez-Toledo et al. (2009). Kako su uloge članova navedenih tijela po angažmanu na uređivanju časopisa odnosno uključenosti u recenzentske postupke i donošenje odluka o objavljivanju radova različite, u ovo smo istraživanje odlučili uključiti samo članove uredništva odnosno uredničkog odbora s međunarodnim članstvom, a u iznimnim slučajevima i uredničkih savjeta ako je uredništvo činilo manje od tri člana. Odluka je arbitrarna jer polazimo od pretpostavke da članovi uredničkog odbora odnosno uredništva imaju aktivnu ulogu u recenzentskom postupku odnosno u odlukama o objavljivanju rukopisa. Kako nas je u ovom radu primarno zanimala uloga uredništava, urednike, osim ako nisu bili navedeni kao članovi uredništva, kao i različite vrste savjetodavnih tijela navedenih u impresumu časopisa, nismo uključili u ovo istraživanje.

Bibliografsku i citatnu bazu Scopus izabrali smo kao relevantan izvor za bibliometrijska istraživanja društvenih i humanističkih znanosti. Odabir smo napravile na temelju naših iskustva u istraživanjima s ovom ali i bazom WoS (Web of Science: Social Science Citation indeks i Arts & Humanities Citation Indeks). Scopus je znatno relevantniji izvor u usporedbi s WoS-om, između ostalog jer indeksira značajno veći broj, ne samo hrvatskih SSH časopisa. Za časopise iz našeg uzorka koje indeksira baza Scopus pretraživanjem je utvrđen broj indeksiranih radova,

podatak o SJR (Scimago Journal Ranking) i h-indeks za 2013. godinu. U istraživanju su uključeni samo znanstveni radovi, tj. izvorni i pregledni znanstveni radovi (article i review). Indikator SJR (Guerrero-Bote & Moya-Anegón, 2012) temelji se na citatnim analizama i to na pretpostavci da svi citati nemaju istu težinu ili vrijednost. Kod računanja SJR vrijednosti polazi se od pretpostavke da citati dobiveni od prestižnih časopisa iz danog područja imaju veću vrijednost u odnosu na citate dobivene od ostalih časopisa. Ovaj indikator nije ovisan o veličini područja i rangira časopise na temelju prosječnog prestiža članaka, što ga čini relativno prihvatljivijim indikatorom u odnosu na IF (Faktor odjeka), koji donosi baza JCR (Journal Citation Reports) na temelju podataka iz baze WoS- Web of Science. Podaci iz baze Scopus su preuzimani od rujna do studenog 2014. godine i to za razdoblje 1996-2013. Kao početna uzeta je 1996. godina jer je ta godina za sada najranija godina od koje baza Scopus ima potpune bibliografske i citatne podatke o člancima u časopisima.

Za svakog člana uredništva svih 127 časopisa, bez obzira je li časopis indeksiran u bazi Scopus ili ne, napravljeno je pretraživanje zastupljenosti i indeksiranosti njihovih znanstvenih radova u toj bazi. Pored indeksiranosti radova preuzeti su i h-indeksi. H-indeks je pokazatelj prepoznatljivosti znanstvenika kroz njegovu znanstvenu aktivnost, produktivnost i citiranost (Jokić, 2009). Znanstvenik koji na primjer ima h-indeks 5, znači da u određenoj citatnoj bazi u kojoj se pretražuju njegovi radovi, ima najmanje pet indeksiranih radova, od kojih je svaki dobio najmanje po pet citata. Ovaj indikator uz ukupan broj radova i dobivenih citata te prosječan broj citata po radu, dopunjuje sliku stanja znanstvene aktivnosti znanstvenika, odnosno časopisa i/ili ustanove.

Kao važan pokazatelj mogućeg značaja članova uredništva bio je udio radova svakog člana uredništva objavljenih u časopisu u kojem je imao funkciju članova uredništva. Za te smo časopise u ovom istraživanju koristili naziv matični časopisi. Za časopise koji su imali manje od 50 znanstvenih radova, odnosno ako je časopis bio indeksiran manje od tri godine u bazi Scopus, autorstvo, odnosno objavljene radove u matičnim časopisima, za svakog člana uredništva provjeravali smo dodatno i u Hrčku. Radi dosljednosti s podacima iz Scopusa, u obzir smo uzimali samo znanstvene radove (izvorni, pregledni, prethodna priopćenja). Za dobivanje cjelovitije slike stanja poseban naglasak je dan na udio stranih članova uredništva i zastupljenost pojedinih zemalja.

Usporedbom statusa časopisa i ukupne produktivnosti, odnosno h-indeksa članova njihovih uredništva, te broja radova objavljenih u matičnom časopisu, utvrđene su razlike između Scopus časopisa i onih koji nisu indeksirani u toj bazi, Non-Scopus. Napravljene su i usporedne analize časopisa pojedinih znanstvenih polja, odnosno razlike između društvenih i humanističkih časopisa.

## Rezultati

Kako bi se dobio jasniji uvid o važnosti znanstvenih i znanstveno-stručnih časopisa kao pokazatelja znanstvene aktivnosti u društvenim i humanističkim područjima napravile smo analizu zastupljenosti časopisa po pojedinim znanstvenim poljima društvenih i humanističkih znanosti. Početni uzorak su činila 152 hrvatska časopisa, a rezultati su prikazani u tablici 1.

Tablica 1. Zastupljenost znanstvenih i znanstveno-stručnih časopisa po pojedinim poljima društveno-humanističkih znanosti

*Table 1. Representation of scholarly and professional journals according to fields of social science and humanities*

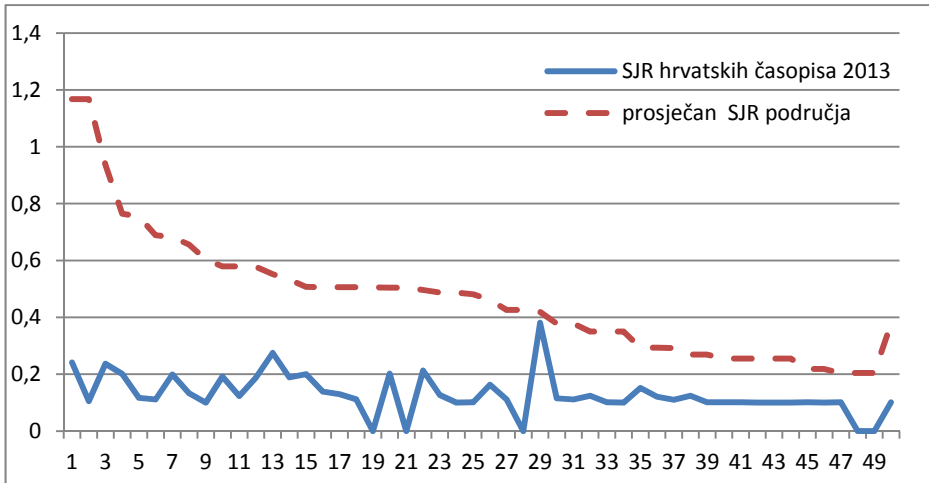
Društvene znanosti		Humanističke znanosti		Interdisciplinarno područje
Polje	N časopisa/ N časopisa indeksiranih u Scopusu	Polje	N časopisa/ N časopisa indeksiranih u Scopusu	N časopisa/ N časopisa indeksiranih u Scopusu
ekonomija	21/9	antropologija & etnologija	6/3	11/0
informatičke i komunikacijske znanosti	10/4	arheologija	9/2	
obrazovne znanosti	10/3	filologija	22/6	
politologija	4/0	filozofija	7/3	
pravo	8/2	povijest	15/3	
psihologija	3/2	teologija	11/5	
sociologija i socijalni rad	7/6	znanost o umjetnosti	8/2	
<b>Ukupno</b>	<b>63/26</b>	<b>Ukupno</b>	<b>78/24</b>	<b>11/0</b>

Istraživanja iz područja društvenih znanosti objavljena u hrvatskim časopisima potencijalno su međunarodnoj svjetskoj akademskoj javnosti dostupnija preko baze Scopus, s udjelom od 41,2%, u odnosu na istraživanja u humanističkim znanostima, čiji je udio 30,7%. Znanstvena polja unutar područja društvenih znanosti koja su najreprezentativnije zastupljena hrvatskim časopisima u bazi Scopus, a time i potencijalno najdostupnija međunarodnoj znanstvenoj zajednici, jesu sociologija i socijalna djelatnost te psihologija (Tablica 1). S druge strane kao ekstrem, polje politologije iako ima četiri časopisa, niti jedan, za sada, nije indeksiran u bazi Scopus. Humanističke znanosti su u Scoposu najreprezentativnije zastupljene s poljima teologije (45,5%) i filozofije (42,8%), a najslabije s časopisima iz povi-



jesti (20%). Hrvatski časopisi koji se bave interdisciplinarnom problematikom, prvenstveno društvenih i humanističkih disciplina, za sada nisu indeksirani u bazi Scopus, i njihov je udio u ukupnom uzorku bio 7,2%. Kada tvrdimo da su navedeni časopisi potencijalno dostupni svjetskoj znanstvenoj i akademskoj javnosti kroz indeksiranost u relevantnoj bibliografskoj i citatnoj bazi ili bazama podataka, tada se prvenstveno uzimaju u obzir već spomenuti kriteriji selektivnosti. Akademski i znanstvena zajednica upravo takve izvore koristi kao relativno pouzdane izvore znanstvene i stručne literature. Koliko će neki od objavljenih članaka u časopisima indeksiranim u tim bazama biti relevantan i kome, to ovisi o velikom broju čimbenika. Jedan od pokazatelja koliko su domaćoj i međunarodnoj znanstvenoj i akademskoj javnosti, relevantni sadržaji hrvatskih društveno-humanističkih časopisa indeksiranih u bazi Scopus, može se vidjeti na slici 1.

Slika 1. Odnos vrijednosti SJR hrvatskih časopisa iz društveno-humanističkih znanosti za 2013. godinu i prosječnih vrijednosti SJR područja u koja su svrstani  
*Figure 1. SRJ values of Croatian social science and humanities journals for 2013 comparing with the average SRJ of their scientific fields*



Kao što smo spomenuli, SJR indikator pokazatelj je u kojoj su mjeri članci iz određenog časopisa bili citirani od strane prestižnijih časopisa iz područja. Na temelju dobivenih vrijednosti SJR<sup>6</sup> za svaki od 50 hrvatskih časopisa za 2013. godinu i prosječne vrijednosti SJR za pripadajuća im područja, discipline u koju su razvrstani, uočljivo je da je prevladavajuća većina hrvatskih društveno-humanističkih časopisa značajno ispod prosjeka područja. Iznimka na slici 1, koja pikom odskoče

(časopis br. 30) i približava se prosječnoj SJR vrijednosti područja u koje je časopis svrstan, jest časopis *Collegium antropologicum*. Ovu SJR vrijednost u odnosu na područje u koje je ovaj časopis svrstan, smatramo anomalijom budući da se *Collegium antropologicum* bavi uglavnom problematikom biološke a manje kulturne antropologije. Biološka antropologija ima drugačiju dinamiku objavljivanja i citiranja u odnosu na kulturnu ili socijalnu antropologiju, te se time dobiveni podatak može smatrati artefaktom u društvenim znanostima.

### **Časopisi bez javno dostupnih podataka o sastavu uredništva**

Podatak da 16,4% (25) hrvatskih društveno-humanističkih časopisa koji se deklariraju kao znanstveni ili znanstveno-stručni, nema u impresumu ili na mrežnoj stranici podatak o sastavu uredništva, upućuje na mogući zaključak da presudnu ulogu o politici objavljivanja a time i utjecaju na status područja, imaju njihovi urednici. Zanimljiv je podatak da od 50 SSH hrvatskih časopisa indeksiranih u Scopusu, njih 12% ulaze u ovu kategoriju. Među njima je jedan časopis koji izdaje privatni nakladnik, a ostalima su nakladnici ili profesionalna društva ili znanstvene ustanove. Što je razlog da ovi hrvatski časopisi indeksirani u bazi Scopus nemaju javno dostupan impresum, iako su sadržaji članaka dostupni, teško je odgovoriti. Za časopis koji izlazi u privatnoj nakladi može se pretpostaviti da urednik, vlasnik časopisa ima svoju politiku objavljivanja i uglavnom sam odlučuje koje će rukopise objaviti. Međutim za časopise kojima su nakladnici profesionalna društva ili znanstvene ustanove samo se može pretpostaviti da urednici imaju vrlo važnu ulogu u politici objavljivanja, odnosno da je uloga članova uredničkih odbora ako postoje, očito manje značajna.

Je li nedostatak javno istaknutog sastava uredništva časopisa indeksiranih u bazi Scopus utjecao na statistički značajnu razliku u odnosu na časopise koji su imali uredništva, pokušali smo utvrditi usporedbom njihovih vrijednosti SJR indikatora. Zbog već spomenutog posebnog problema časopisa *Collegium antropologicum*, on je izdvojen iz analize SJR. Između skupa časopisa koji nisu imali javno obznanjene članove uredništava i skupova časopisa s istaknutim uredništvima postoji značajna razlika u korist prosječno veće vrijednosti SJR časopisa koji su imali obznanjen sastav uredništva. Analizom jezika na kojima su pisani radovi časopisa bez javno dostupnog sastava uredništva, utvrđeno je da tri časopisa objavljuju sve radove na engleskom, odnosno na ostalim relevantnim svjetskim jezicima (njemačkom i francuskom) ili dvojezično hrvatski i engleski. Druga dva časopisa imaju manji udio radova na engleskom jeziku, dok jedan časopis isključivo objavljuje radove na hrvatskom jeziku. Ako kao važan pokazatelj otvorenosti časopisa uzmemo jezike na kojima objavljuju radove, a naročito engleski jezik koji otvara

veće mogućnosti za međunarodni sastav uredništava hrvatskih časopisa s posebnim naglaskom na ulogu u recenzentskim postupcima radova, tim više iznenađuje podatak da sastav uredništava tih časopisa nije javno dostupan.

Preostalih 19 časopisa koji nisu imali javno dostupne podatke o članovima uredništava, a nisu bili indeksirani u bazi Scopus, bili su u najvećem broju iz humanističkih znanosti: povijest (5), arheologija (3), filologija (2), te po jedan iz etnologije, teologije i znanost o umjetnosti. Iz društvenih znanosti u ovu skupinu ulaze dva časopisa iz polja prava, te po jedan časopis iz odgojnih znanosti, informacijskih i komunikacijskih znanosti, politologije i interdisciplinarnog područja. Što je pravi razlog za nepostojanje javno obznanjenog sastava uredništava hrvatskih SSH časopisa, a pogotovo časopisa koji su indeksirani u bazi Scopusu, za koje je jedan od uvjeta da imaju recenzentske postupke, moglo bi se dodatno istražiti.

### **Specifičnosti časopisa indeksiranih u Scopusu**

U istraživanju smo pošli od pretpostavke da bi trebala postojati razlika između časopisa indeksiranih u bazi Scopus i onih koji to nisu. Naime Scopus je selektivna baza s određenim kriterijima koje časopisi trebaju zadovoljiti. Uključivanje časopisa u korpus te baze barem je potencijalno pokazatelj određene kvalitete. Ako ništa drugo, takav časopis zadovoljava barem formalne kriterije postavljane na međunarodnoj razini. Kakve smo i jesmo li dobile značajne razlike u sastavu članova uredništava, njihovoj prepoznatljivosti kao priznatih znanstvenika i stručnjaka te kakav je njihov doprinos objavljivanjem radova u matičnim časopisima, između skupa hrvatskih časopisa indeksiranih u Scopusu i onih koji to nisu, donosimo u nastavku.

#### **Sastav uredništava**

Od 50 indeksiranih časopisa u Scopusu, njih 44 imala su javno istaknut sastav uredništava. Ukupno je u uredničkim odborima časopisa bilo 896 članova ili prosječno 20,3 članova, odnosno s medijanom od 18 članova. Od toga je hrvatskih znanstvenika bilo 47,2%, što s 30 članova iz hrvatske dijaspore čini ukupno 50,7%. Stručnjaci iz hrvatske dijaspore bili su članovi uredništva u 17 časopisa. Iz toga skupa, 15 je časopisa bilo iz područja humanističkih znanosti te po jedan iz informacijskih i komunikacijskih znanosti i jedan iz ekonomije. Skupinu članova uredništava koju smo označili kao hrvatske dijaspora odredili smo na temelju imena i prezimena člana i navoda zemlje tog člana uredništava. Hrvatsku dijasporu činili su stručnjaci iz Sjedinjenih Američkih Država, Austrije, Australije, Njemačke, Italije, Mađarske, Nizozemske, Novog Zelanda, Norveške, Španjolske, Švedske i Južne Afrike. Istraživanje sastava i veličine uredništava španjolskih dru-

štveno-humanističkih časopisa koje su proveli Gimenez-Toledo et al. (2009), pokazalo je da je raspon bio 5 do 10 članova s dominacijom španjolskih stručnjaka. Međutim, sam sastav kao i broj članova uredništva sami za sebe ne govore puno ako njihovi poslovi i uloge nisu jasno definirani.

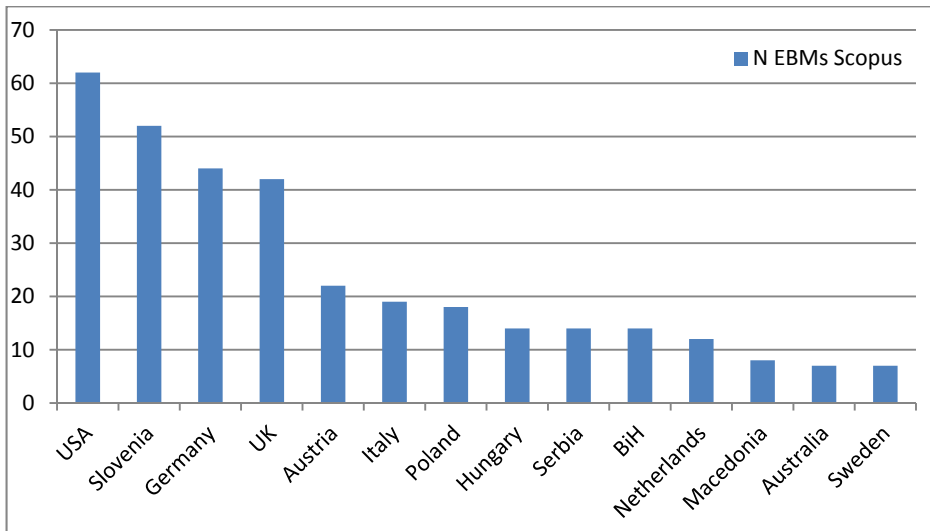
Analiza sastava uredništva 44 hrvatska časopisa indeksiranih u bazi Scopus pokazala je da pet časopisa, četiri iz humanistike i jedan iz društvenih znanosti, nije imalo strane članove uredništva. Kako bi navedenu činjenicu pokušali obrazložiti, analizirali smo jezike na kojima su objavljivani radovi u časopisima bez stranih predstavnika uredništava. U četiri od pet časopisa preko 95% radova objavljivano je na hrvatskom jeziku, što bi moglo ići u prilog nacionalnog sastava uredništava časopisa. Međutim, oba ova podataka ne idu u prilog otvorenosti ovih časopisa, iako su njihovi sadržaji potencijalno dostupni široj međunarodnoj akademskoj zajednici indeksiranošću u bazi Scopus. Časopis iz filozofije imao je preko 65% radova na engleskom i njemačkom jeziku i na određeni način je iznenađenje da u sastavu svog uredništva nema strane kolege. Za ostalih 39 (88,6%) časopisa indeksiranih u bazi Scopus, karakteristično je da imaju najmanje jednog člana izvan Hrvatske, isključujući hrvatsku dijasporu. Udio stranih članova uredništva hrvatskih časopisa bio je približno polovici, točnije 49,3%. Analiza zemalja stranih članova uredništva hrvatskih društveno-humanističkih časopisa ovog podskupa uzorka (Slika 2) pokazuje da su najzastupljenije bile: USA (62), Slovenija (52), Njemačka (44), UK(42), Austrija (22), Italija (19), Poljska (18), Mađarska (14), Srbija (14), BiH (14), Nizozemska (12), Makedonija (8), Australija (7), Švedska (7). Navedeni podaci govore u prilog otvorenosti hrvatskih časopisa za suradnju s nekim od najrazvijenijih zemalja, ali i na izraženu suradnju sa zemljama iz regije, odnosno bliskog okruženja.

Samo podatak o zastupljenosti stranih stručnjaka u uredništvima nacionalnih časopisa sam za sebe ne govori puno. Jedno od rijetkih istraživanja sastava uredništava nacionalnih časopisa i doprinosa članova uredništava vidljivosti tih časopisa, radio je Kim (2010). U svom istraživanju na uzorku korejskih časopisa bilježi značajan porast broja međunarodnih članova uredništva. Međutim, stupanj internacionalizacije nacionalnih časopisa mjereno udjelom stranih članova uredništva nije pokazao statistički značajnu korelaciju s citiranošću i IF časopisa. Slažemo se s Lowe & Van Fleet (2009) da bi se članovi uredništva časopisa, prvenstveno zbog njihove uloge u recenzentskom postupku, trebali birati na temelju njihovih dokazanih znanstvenih postignuća mjerenih brojem radova objavljenih u prestižnim časopisima i odjekom tih radova kroz citiranost. Naime, oni bi svojom reputacijom i kvalitetnim recenzijama mogli utjecati na status i kvalitetu časopisa. S druge strane Brinn & Jones (2007) u svom istraživanju časopisa iz područja računovodstva (159 časopisa) navode da urednici na temelju svojih osobnih poznanstava i

reputacije biraju članove uredničkih odbora. Rezultate našeg istraživanja iznosimo u sljedećem poglavlju.

Slika 2. Najzastupljenije zemlje stranih članova uredništva (EBMs) hrvatskih SSH časopisa indeksiranih u bazi Scopus

Figure 2. The most represented countries of the international editorial board members (EBMs) of Croatian social science and humanities journals indexed in Scopus



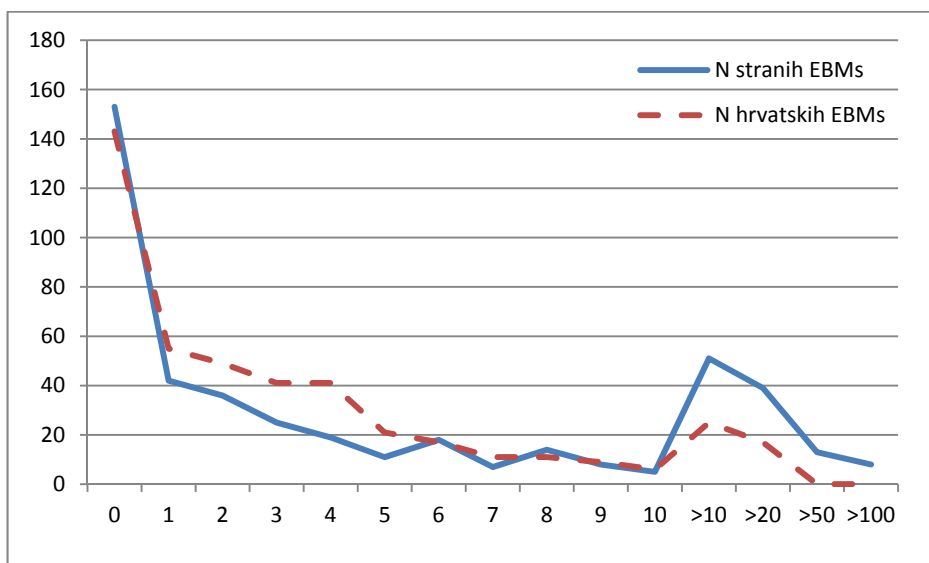
#### Znanstvena produktivnost i h-indeksi članova uredništva

Uvidom u znanstvenu aktivnost, najčešće produktivnost odnosno broj znanstvenih radova objavljenih u časopisima indeksiranim u relevantnim međunarodnim bibliografskim i citatnim bazama podataka, u našem slučaju baze Scopus, te odjek tih radova mjeren brojem citata i citatnim analizama, indikatorom h-indeks, dobivaju se pokazatelji prepoznatljivosti članova uredništava časopisa kao priznatih znanstvenika. Naglašavamo, da je posebna pozornost bila na provjeri točnosti autorstva radova u bazi Scopus. Analiza znanstvene produktivnosti svakog člana uredništva u bazi Scopus (N=895) pokazala je da su prosječno objavili 7,4 rada s medijanom 2 rada. Strani članovi uredništva, njih 50% (N=449), prosječno je objavilo 10,8 rada, ali je medijan radova također bio 2 rada po članu. Dobivena vrijednost medijana objavljenih radova izravno govori da je dio stranih članova uredništava bio izrazito produktivan, odnosno da dio njih nije uopće objavljivao znanstvene radove u časopisima indeksiranim u bazi Scopus. Gledano kroz medijan objavljenih

radova, i domaći i strani članovi uredništava hrvatskih SSH časopisa teško da bi se mogli smatrati naročito priznatim svjetskim stručnjacima. Detaljnije o produktivnosti članova uredništava hrvatskih časopisa indeksiranih u bazi Scopus može se vidjeti na slici 3.

Slika 3. Distribucija broja objavljenih znanstvenih radova stranih i hrvatskih članova uredništava prema podacima iz baze Scopus

*Figure 3. Distribution of number of the scientific papers of the international and Croatian editorial board members (EBMs) according Scopus*



Indikativan je podatak da trećina (33,1%) svih članova uredništava hrvatskih društveno-humanističkih časopisa indeksiranih u bazi Scopus nije imalo niti jedan objavljeni znanstveni rad registriran u toj bazi podataka. Udio neaktivnih i znanstveno teško prepoznatljivih, i stranih i domaćih znanstvenika i stručnjaka članova uredništava, bio je podjednak. S druge strane, skupinu izrazito produktivnih članova uredništava, a pod tim pojmom podrazumijevamo članove uredništava koji su objavili više od 10 radova, s rasponom do 271 rada, činilo je 17,1% članova uredništava. U ovoj skupini članova uredništava očekivano dominiraju strani članovi uredništava s udjelom od 72,6%. Skupinu najproduktivnijih stranih članova uredništava činili su članovi uredništava časopisa iz društvenih (82%) i ostatak iz humanističkih znanosti. Od društvenih znanosti najveći je broj produktivnih članova uredništava očekivano bio iz ekonomije, a potom iz informacijskih i komunikacijskih

znanosti, sociologije i socijalne djelatnosti te obrazovanja. Od humanističkih znanstvenih polja najproduktivniji članovi uredništava su bili filolozi. Po ovom indikatoru izdvajaju se još samo dva odnosno po jedan član uredništava u poljima etnologije i antropologije, povijesti i teologije.

Analiza vrijednosti h-indeksa za sve članove uredništava hrvatskih društvenih-humanističkih časopisa indeksiranih u bazi Scopus pokazala je da je prosječan h-indeks bio 2, a medijan 0. Od ukupno 896 članova uredništava Scopus časopisa, njih 51,2% nisu imali niti jedan rad citiran u bazi Scopus, tj. vrijednost h-indeksa bila im je 0. Dobivene vrijednosti uz spomenute rezultate o znanstvenoj produktivnosti mjerene prema podacima baze Scopus, također ne upućuju na prosječno prepoznate znanstvenike, članove uredništava hrvatskih časopisa. Analiza h-indeksa hrvatskih odnosno stranih članova uredništava pokazala je određeno postojanje razlike. Hrvatski stručnjaci članovi uredništava uključujući i članove hrvatske dijaspore imali su prosječnu vrijednost h-indeksa 1, s medijanom 0. Za strane članove uredništava prosječan h-indeks bio je 3, a medijan 1. Iako se ne radi o velikim razlikama, pogotovo na razini medijana, dobiveni podaci govore u prilog veće prepoznatljivosti stranih članova uredništava. Ako se napravi analiza prosječne vrijednosti h-indeksa hrvatskih i stranih članova uredništava koji su imali barem jedan objavljeni znanstveni rad u bazi Scopus, slika stanja je slična prethodnoj. Za hrvatske članove uredništava koji su imali barem jedan rad registriran u Scopusu, medijan h-indeksa je bio 1, a za strane 2. Navedeni podaci, uz dodatnu napomenu da u mjerenju h-indeksa nisu izuzeti samocitati, ne govore previše u prilog prosječno značajne znanstvene prepoznatljivosti članova uredništava iz našeg uzorka.

Nešto jasnija slika stanja dobiva se analizom vrijednosti h-indeksa skupine najproduktivnijih članova uredništava. Ova skupina članova uredništava imala je prosječan h-indeks 8, a medijan 6. Hrvatski članovi uredništava i hrvatske dijaspore iz ovog dijela uzorka imali su prosječna h-indeks 5 a medijan 4, što je značajno manje u odnosu na prosječnu vrijednost skupine svih najproduktivnijih članova uredništava. Iako bi za cjelovitiju interpretaciju dobivenih podataka trebale dodatne analize, s relativno visokim stupnjem pouzdanosti može se govoriti o slabijoj prepoznatljivosti znanstvenih radova najproduktivnijih hrvatskih članova u odnosu na članove iz ostalih zemalja.

#### Objavljivanje u matičnim časopisima

Ako počemo od pretpostavke da bi članovi uredništava nacionalnih časopisa, a naročito međunarodni članovi uredništava, svojom reputacijom trebali doprinostiti barem objavljivanjem nekoliko svojih radova u matičnim časopisima, tada naša pretpostavka u dobivenim rezultatima nema čvrsto uporište. Od ukupnog broja člano-

va uredništava ovog skupa časopisa, njih 34,1% bilo je autorima ili koautorima jednog ili više radova objavljenih u matičnim časopisima s ukupno objavljenih 2903 rada ili prosječno po članu uredništva 1,5 radova. Raspon broja objavljenih radova po članu uredništva bio je od 1 do 43. Samo 17% stranih članova uredništava u matičnim je časopisima objavilo jedan (63,5%) i više radova, s rasponom do 20 radova. Analiza znanstvenih polja najvećeg broja stranih članova uredništava, a to su oni koji su objavili po jedan rad, pokazuje izrazitu dominaciju polja ekonomije (88,5%), informacijskih i komunikacijskih znanosti i jedan član uredništva iz filologije. Za usporedbu, kao najrodnije rezultate istraživanja, navodimo rezultate Lowe & Van Fleet (2009). Ovi su autori dobili podatak da su članovi uredništva u njihovih 9 istraživanih časopisa objavljivali svoje radove i to ovisno o časopisu, u rasponu od 20% do 80%. Prema ovim autorima da bi netko postao član uredništva najprije treba imati određen broj radova objavljenih u tom časopisu, kako bi se dokazao. No, s druge strane lako je moguće je da je lakše objaviti u časopisu u kojemu su autori radova članovi uredništva. U našem uzorku članovi uredništva s najvećim brojem objavljenih radova u matičnim hrvatskim časopisima bili su iz BiH i Slovenije. Za interpretaciju ovog podatka trebalo bi napraviti dodatna istraživanja, osim ako se ne pođe od spomenute pretpostavke Lowe & Van Fleeta da je u matičnom časopisu lakše objaviti rad. Međutim, ako je približno jedna trećina članova uredništava objavljivala u matičnim časopisima tada i podatak da je od te brojke 71,9% hrvatskih članova uredništva objavilo jedan (33%) ili više radova, teško može ići u prilog ovoj tezi. Eventualno bi se ta teza mogla opravdati podacima za članove uredništava koji su u matičnim časopisima objavili više od 10 radova. U ovom dijelu uzorka Scopus časopisa, koji je činio udio od 2,1% svih članova uredništava Scopus časopisa, u preko 80% slučajeva bili su hrvatski članovi a ostatak su činili kolege iz Slovenije i BiH. Kako se radi o vrlo malom uzorku, može se govoriti o pojedinačnim slučajevima. Doprinos matičnim časopisima najpriznatijih članova uredništva, a to su oni koji su imali h-indeks 4 i više, njih 14,4% od 306, objavljivali su jedan ili više radova u matičnim časopisima.

### **Specifičnosti časopisa koji nisu indeksirani u bazi Scopus – Non-Scopus**

#### **Sastav uredništava**

Od 102 časopisa koji se bave problematikom društveno-humanističkih znanosti koji za sada nisu indeksirani u bazi Scopus, 19 ih nije imalo javno dostupne podatke o sastavu uredništava. Stoga su u daljnje analize ušla 83 časopisa iz svih znanstvenih polja društveno-humanističkih znanosti. Analizom sastava uredništva utvrđeno je da je ta uredništva činilo 945 znanstvenika i stručnjaka ili prosječno po uredništvu 11,4 članova s medijanom 9 članova. Ako podatak o medijanu broja



članova uredništava usporedimo s podatkom za istu varijablu u slučaju časopisa koje indeksira Scopus, dobiva se dvostruko manja brojka. Je li brojčani sastav uredništava imao neku ulogu pri selekciji časopisa za indeksiranje u bazi Scopus, teško je reći na temelju trenutno dostupnih podataka. Detaljnija kvalitativna istraživanja mogla bi dati nešto jasnije odgovore, naročito ako se u obzir uzmu podaci o sudjelovanju članova uredništava u recenzentskim postupcima.

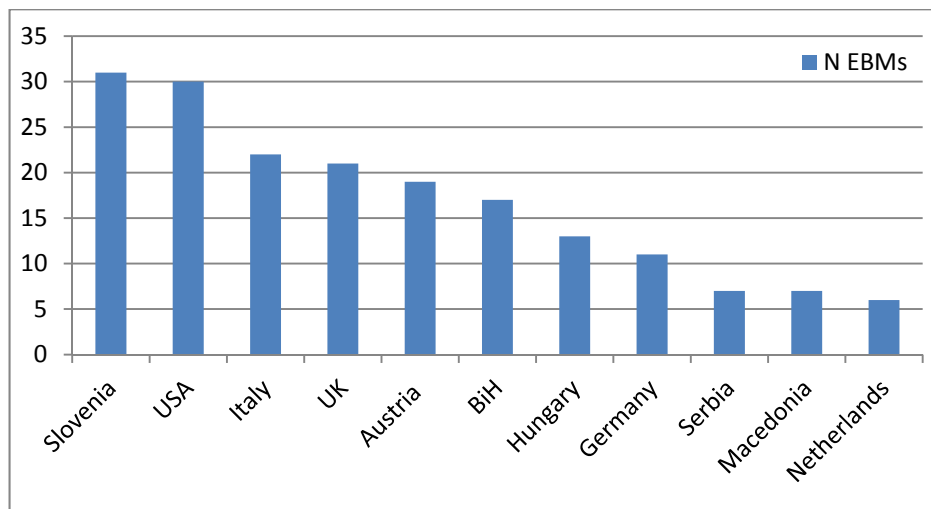
Rezultati daljnjih analiza sastava uredništava ovog podskupa časopisa pokazala je da je udio hrvatskih znanstvenika i stručnjaka i dijaspore bio 75,5% (N=714). U usporedbi s istom varijablom za časopise indeksirane u bazi Scopus (50,7%), radi se također o značajnoj razlici. Što se tiče udjela znanstvenika iz hrvatske dijaspore, on je također značajno manji u usporedbi sa Scopus časopisima. U ovom skupu časopisa, samo je četvero znanstvenika i to iz Austrije, Italije, Japana i Sjedinjenih Američkih Država bilo članovima uredništava i to u časopisima iz teologije, filologije, prava i interdisciplinarnog područja.

Iz skupine 83 časopisa koji za sada nisu indeksirani u bazi Scopus, 39 ili 47 % časopisa je u sastavu uredništva imalo jednog ili više članova izvan Hrvatske. I ovaj je rezultat u usporedbi s podatkom za Scopus časopise (88,6%) značajno različit i mogao bi se iskoristiti kao dokaz određenog utjecaja na kvalitetu časopisa ili se barem može pretpostaviti da je možda imao ulogu pri odabiru časopisa za uključivanje u bazu Scopus. Analiza znanstvenih polja kojima se bave časopisi koji nisu indeksirani u Scopusu pokazuje da dolaze iz svih 15 znanstvenih polja društvenih i humanističkih znanosti. Ekonomija, filologija, informacijske i komunikacijske znanosti te interdisciplinarno polje, zbog ukupno najvećeg broja časopisa u uzorku, očekivano su i najzastupljenija u ovom skupu. Usporedba ove vrste podataka sa Scopus časopisima jasnije je prikazana u Tablici 1.

Analiza zemalja stranih članova uredništva ovog skupa hrvatskih SSH časopisa (Slika 4), također pokazuje nešto drugačiju sliku stanja u odnosu na časopise indeksirane u Scopusu. U ovom slučaju zemlje s najvećim udjelom članova uredništava bile su: Slovenija (31), USA (30), Italy (22), UK(21), Austria (19), BiH (17), Mađarska (13), Njemačka (11), Srbija (7), Makedonija (7), Nizozemska(6). Indikativan je podatak da stručnjaci iz zemalja u okruženju imaju značajan udio, ne samo zemlje bivše Jugoslavije, nego i susjedne europske zemlje s kojima je Hrvatska imala povijesnu povezanost i zajedničke interese. Predstavnici tih skupina zemalja čine dvije trećine članova uredništava ovog skupa časopisa, što je u usporedbi sa Scopus časopisima značajno veća razlika. Kod Scopus časopisa dominiraju brojnošću strani članovi uredništava iz velikih zemalja: USA, Njemačke, Velike Britanije, Nizozemske, Australije i to s udjelom od preko 50%.

Slika 4. Najzastupljenije zemlje stranih članova uredništava hrvatskih društveno-humanističkih časopisa koji nisu indeksirani u Scopusu

*Figure 4. The most represented countries of the international editorial board members (EBMs) of Croatian SSH journals not indexed in Scopus*



Kako bi se utvrdili pravi razlozi razlika u sastavu stranih članova uredništava hrvatskih časopisa ovisno o tome jesu li ili ne indeksirani u bibliografskoj i citatnoj bazi Scopus, odnosno doprinose li i na koji način, naročito strani članovi uredništava statusu hrvatskih časopisa, tek bi trebalo provesti detaljnije analize.

#### Znanstvena produktivnost i h-indeksi članova uredništva

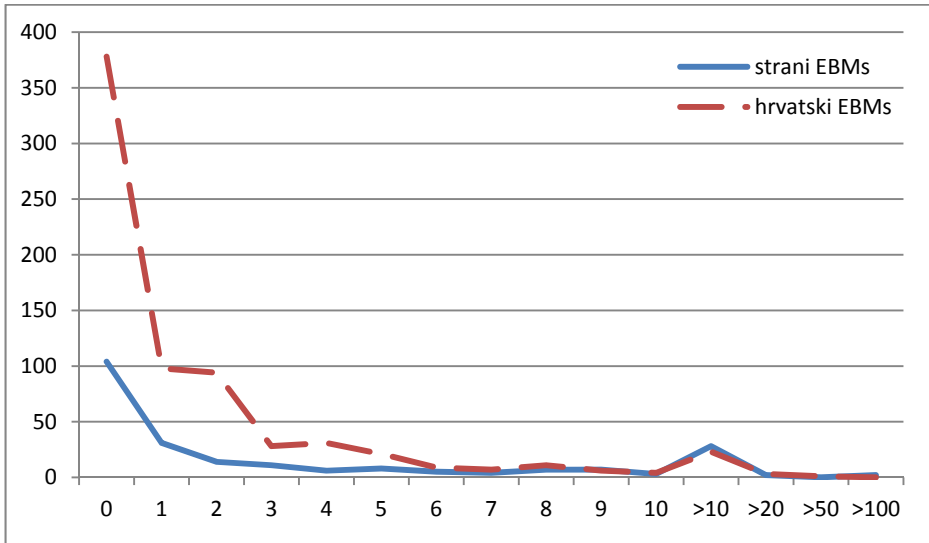
Analiza znanstvene produktivnosti 945 članova uredništva mjerena prema podacima iz baze Scopus pokazala je da njih 51% (N=482) nije u toj bazi imalo registriran niti jedan znanstveni rad. U usporedbi s istom varijablom za Scopus časopise i u ovom se slučaju dobiva značajna razlika u korist produktivnosti članova Scopus časopisa (Slika 3 i Slika 5).

Udio stranih članova uredništava ovog skupa časopisa, koji nisu imali niti jedan znanstveni rad registriran u bazi Scopus iznosio je 44,8% što je također značajna razlika u odnosu na istu varijablu kod Scopus časopisa. Ovaj rezultat je u usporedbi s udjelom hrvatskih članova uredništava ovog skupa časopisa koji nisu imali registriran niti jedan rad u bazi Scopus (52,9%) značajno manji. Usporede li se podaci na slikama 3 i 5 uočljiva je i razlika u dijelu uzorka najproduktivnijih članova uredništava. Najproduktivnija skupina članova uredništva, koji su objavili 10

i više radova, imala je udio od svega 6,9%, za razliku od Scopus časopisa s udjelom od 17,1%. Analiza sastava najproduktivnijih članova uredništava ovog skupa časopisa pokazuje da su strani članovi bili zastupljeni s udjelom od 53,3%, odnosno značajno manje u odnosu na skup Scopus časopisa. Ovaj podatak također ide u prilog Scopus časopisa kao razlikovni element za indeksiranje i odabir časopisa. Najproduktivniji strani članovi uredništava bili su u uredništvima časopisa iz 11 polja s dominacijom ekonomije i psihologije.

Slika 5. Distribucija broja objavljenih znanstvenih radova stranih i hrvatskih članova uredništva hrvatskih časopisa koji nisu indeksirani u bazi Scopus

Figure 5. Distribution of number of scientific papers of the international and Croatian editorial board members (EBMs) not indexed in Scopus



Analiza vrijednosti h-indeksa za sve članove uredništava (N=946) ovog skupa časopisa, pokazala je da 71% svih članova uredništva, očekivano na temelju podataka o slaboj produktivnosti, nije imala h-indeks. Time je i medijan h-indeksa bio 0. Iako je i za Scopus časopise bila ista vrijednost medijana h-indeksa, ipak se i u ovom slučaju radi o razlikovnom elementu u odnosu na Scopus časopise. Medijan vrijednosti h-indeksa za članove uredništva ovog skupa časopisa koji su imali barem jedna registriran znanstveni rad u bazi Scopus, bio je 1. Svi strani članovi uredništva imali su medijan h-indeksa 0, dok su oni koji su objavili barem jedan rad imali medijan h-indeksa 2, što je ista vrijednost kao i za Scopus časopise. Naj-

produktivniji strani članovi uredništva imali su medijan h-indeksa 4, dok je ta vrijednost za Scopus časopise iznosila 6.

#### Objavljivanje u matičnim časopisima

Članovi uredništava u matičnim su časopisima (N=83) objavili ukupno 1898 radova ili prosječno 2 rada, što je nešto više u odnosu na Scopus časopise. Od toga je njih 52,4% bilo autorima ili koautorima jednog i više radova, što je u usporedbi s istim pokazateljem za Scopus časopise značajno više. Analiza udjela stranih članova uredništva pokazuje da ih je 28,1% bilo autorima i koautorima barem jednog rada, što je u usporedbi za istu varijablu za Scopus časopise također značajna razlika i to u korist ovog skupa časopisa. Najveći udio stranih članova uredništva objavio je samo po jedan rad, njih 61,5%, što je slična vrijednost Scopus časopisima. Ovi članovi uredništva dolaze iz 16 zemalja, s tim da je najveći broj autora članova uredništava bio iz zemalja okruženja, Slovenije, Italije i Austrije (42,5%) te USA i velike Britanije (20%). U usporedbi sa Scopus časopisima vidljiva je određena razlika i na zemlje okruženja ali i u odnosu na velike zemlje. Iako mali broj relativno (16,6%) visoko produktivnih stranih članova uredništva, onih koji su objavili tri i više radova u matičnim časopisima, raspon do 8, bili su najzastupljeniji, također iz zemalja okruženja i to Slovenije i Austrije. Hrvatski članovi uredništava časopisa koji nisu indeksirani u bazi Scopus, u matičnim su časopisima objavili jedan ili više radova s udjelom od 60,3%, što je u usporedbi s istim indikatorom za Scopus časopise veća vrijednost. Dapače, raspon broja objavljenih radova u matičnim časopisima bio je od 1 do 74. Udio hrvatskih članova uredništava koji su objavili samo jedan rad bio je 33,2%. Tri ili više radova u matičnim je časopisima objavilo 46,7% članova uredništva, što je značajno različito u odnosu na Scopus časopise. I podaci za najproduktivnije članove uredništva koji su u matičnim časopisima objavili 10 i više radova, 3,2%, nešto su veći u usporedbi s istim varijablama Scopus časopisa. I u slučaju uredništava hrvatskih znanstvenih i znanstveno-stručnih časopisa iz društvenih i humanističkih znanosti koji za sada nisu indeksirani u bazi Scopus, teško se može reći da njihovi članovi u matičnim časopisima objavljuju u značajnijoj mjeri. S druge strane, kada se radi o priznatim znanstvenicima, članovima uredništava tih časopisa, ne objavljivanjem radova u matičnim časopisima zasigurno se ne doprinosi vidljivosti časopisa. Od 496 članova uredništava koji su u matičnim časopisima objavili barem jedan rad, njih 2% imalo je vrijednost h-indeksa 4 i više. Usporedbom ovih rezultata s rezultatima dobivenim za Scopus časopise, vidljivo je razlika u korist Scopus časopisa.

## Zaključak

Postojanje i više-manje kontinuirano izlaženje 152 časopisa koji donose rezultate istraživanja i spoznaja iz društvenih i humanističkih znanosti, što je približno polovica svih znanstvenih i znanstveno-stručnih časopisa koji izlaze u Hrvatskoj, pokazatelj je važnosti časopisa kao komunikacijskog medija ali i stanja u ovim znanstvenim područjima. Analiza potencijalne dostupnosti sadržaja ovih časopisa relevantnoj svjetskoj akademskoj i znanstvenoj javnosti, kroz indeksiranost u bazi Scopus, pokazala je da je iz društvenih znanosti takvih 41,2%, dok ih je iz humanističkih polja bilo 30,7%. Znanstvena polja unutar područja društvenih znanosti koja su najreprezentativnije zastupljena u hrvatskim časopisima u bazi Scopus, a time i potencijalno najdostupnija međunarodnoj znanstvenoj zajednici, jesu sociologija i socijalna djelatnost (85,7%) te psihologija (66,6%). Humanističke znanosti su u Scopusu najreprezentativnije zastupljene s poljima teologije (45,5%) i filozofije (42,8%), a najslabije s časopisima iz povijesti (20%). Hrvatski časopisi koji se bave interdisciplinarnom problematikom, prvenstveno društvenih i humanističkih disciplina, za sada nisu indeksirani u bazi Scopus, i njihov je udio u ukupnom uzorku bio 7,2% (Tablica 1).

U ovo smo istraživanje krenule od pretpostavke da sastav i znanstvena aktivnost članova uredništva utječu na kvalitetu i prepoznatljivost časopisa. U potkrijepi teze, iako uz oskudna empirijska istraživanja, slažemo se s mišljenjem i rezultatima istraživanja Besancenot, Huynh, and Faria (2012) da je homogen sastav članova uredništva u smislu zahtjevnosti kao recenzenata i njihove prepoznatljivosti kao stručnjaka i znanstvenika vrlo važan. Dijelimo mišljenje i s Brinn and Jones (2008) da urednički odbor časopisa predstavlja intelektualni kapital koji može utjecati na politiku i strategiju objavljivanja pri čemu je važna razina njihove kritičnosti i otvorenosti. Pozicija člana uredništva otvara mogućnost da kroz svoju znanstvenu aktivnost i postignuća, sudjeluje izravno u odnošenju dalekosežnijih odluka ne samo za časopis nego i za disciplinu.

Naši rezultati na tragu navedenih pretpostavki, za sada temeljeni samo na bibliometrijskim podacima, daju slijedeću sliku stanja hrvatskih časopisa iz društvenih i humanističkih znanosti:

- Od 152 znanstvena i znanstveno-stručna časopisa javno dostupna na portalu Hrčak njih 50 indeksirano je u bazi Scopus. Dakle, približno jedna trećina sadržaja ovih časopisa zadovoljila je kriterije selektivnosti međunarodne bibliografske i citatne baze Scopus te je time potencijalno dostupna međunarodnoj znanstvenoj i akademskoj zajednici.
- Od 152 časopisa 25 ih nije imalo javno dostupan sastav uredništava. Od 50 Scopus časopisa u ovu skupinu ih ulazi 6. Činjenica da znanstveni časopisi da-

nas nemaju javno dostupan sastav članova uredništva upitna je, a naročito je upitna za časopise indeksirane u relevantnim svjetskim bazama, jer indeksiranost predstavlja određenu vrstu kvalitete. Ako časopis nema javno deklariran sastav uredništva, pretpostavka je da urednik ima presudnu ulogu u objavljivanju radova, što dodatno otvara sumnju i problematičnost recenzentskog postupka.

- Razlike u sastavu, produktivnosti, h-indeksu i objavljivanju radova u matičnim časopisima, članova uredništva časopisa indeksiranih u Scopus i časopisa koji nisu indeksirani (Non-Scopus):
  - medijan broja članova uredništva Scopus časopisa bio je 18 dok je za Non-Scopus časopise bio 9. Iako u našem slučaju broježani podaci o sastavu uredništva pokazuju da brojnost ima značenje, stvarnu ulogu i doprinos pojedinog člana uredništva tek bi trebalo istražiti
  - Strani članovi uredništava Scopus časopisa činili su udio od 49,3%, dok je za Non-Scopus časopise taj udio bio 24,6%. I ovaj broježani indikator ide u prilog Scopus časopisa.
  - Scopus časopisi su imali 30 članova uredništava hrvatske dijaspore, dok su Non-Scopus imali samo 4 člana. Kakvu su ulogu u uredništvu časopisa imali članovi hrvatske dijaspore, također tek treba istražiti drugačijim metodološkim pristupom.
  - Najveći broj stranih članova uredništava Scopus časopisa dolazi iz skupine velikih zemalja (USA, Njemačka, Velika Britanija i Nizozemska), a potom iz zemalja dvije regije, bivših jugoslavenskih republika i europskih zemlja (Slika 2). Za Non-Scopus časopise karakteristično je da su sve tri skupine zemalja približno podjednako zastupljene (Slika 4).
  - znanstvena prepoznatljivost članova uredništava mjerena brojem objavljenih znanstvenih radova prema podacima baze Scopus, za članove uredništava skupine Scopus časopisa, bila je prosječno 7,4 rada, odnosno s medijanom 2 rada. Od ukupnog broja svih članova uredništava, njih 33,1% nisu imali objavljen niti jedan znanstveni rad registriran u bazi Scopus. Od stranih članova uredništava, 34,3% nisu imali objavljene radove registrirane u bazi Scopus. Iste vrijednosti za Non-Scopus časopise bile su 2,7 radova prosječno po članu uredništva i vrijednošću medijana 0. Od svih članova uredništava Non-Scopus časopisa, njih 51% nije imalo registriran niti jedan znanstveni rad u bazi Scopus. Udio stranih članova uredništava bez radova registriranih u bazi Scopus bio je 44,8
  - Iako je medijan objavljenih radova bio nizak za članove uredništava i Scopus i Non-Scopus časopisa, utvrđena je značajna razlika u produktivnosti najaktivnijih članova uredništava. Kod Scopus časopisa skupinu najproduktivnijih članova uredništava, s 10 i više objavljenih radova, raspon do 271, činilo je 17,1%. Vrijednosti za iste pokazatelje u skupu Non-Scopus

časopisa bile su 6,9% članova uredništava u skupini najproduktivnijih, s rasponom do 257 radova registriranih u Scopusu.

- U skupini najproduktivnijih članova uredništva Scopus časopisa s udjelom od 72,6% bili su strani članovi, dok je ta vrijednost za Non-Scopus časopise bila 53,3%.
- Analiza rezultata h-indeksa koji osim produktivnosti govori i o odjeku objavljenih radova kroz citiranost, za Scopus časopise pokazala je da 51,2% članova uredništva nije imalo niti jedan rad citiran u bazi Scopus, uključujući i samocitate. Prosječna vrijednost h-indeksa bila je 2 a medijan 0. Vrijednosti istih pokazatelja za Non-Scopus časopise bile su 71% članova uredništva s vrijednosti h-indeksa 0, pri čemu je očekivano i prosječna vrijednost i vrijednost medijana bila 0.
- Strani članovi uredništva Scopus časopisa imali su medijan vrijednost h-indeksa 1. Najproduktivniji strani članovi uredništva Scopus časopisa imali su medijan h-indeksa 6, dok su vrijednosti za iste pokazatelje Non-Scopus časopisi bile 0, a medijan najproduktivnijih stranih članova uredništva 4.
- Iako se podaci o prosječnoj znanstvenoj produktivnosti članova uredništava Scopus i Non-Scopus časopisa razlikuju, gledano kroz medijane objavljenih radova, kao i medijane h-vrijednosti kao pokazatelja odjeka tih radova, i domaći i strani članovi uredništava hrvatskih društveno-humanističkih časopisa teško da bi se mogli smatrati naročito priznatim svjetskim stručnjacima. Iznimka su skupina izrazito produktivnih znanstvenika, čija je i prosječna vrijednost h-indeksa značajno veća.
- Doprinos članova uredništava mjeren objavljenim barem jednim znanstvenim radom u matičnim časopisima, kod Scopus časopisa bio je s udjelom od 34,1%. Udio stranih članova uredništva u ovoj skupini bio 17%, uz dominaciju (63,5%) objavljivanja samo jednog rada. Članovi uredništva s najvećim brojem objavljenih radova u matičnim hrvatskim časopisima bili su iz BiH i Slovenije. Članovi uredništava koji su u matičnim časopisima objavili 10 i više radova bili su s udjelom od 2,1%. Kod Non-Scopus časopisa isti pokazatelji su bili značajno drugačiji. 52,4% članova uredništava objavio je najmanje po jedan rad. Udio stranih članova uredništva koji su objavljivali u matičnim časopisima bio je 28,1%, s približnim udjelom objavljenog samo jednog rada kao i u slučaju Scopus časopisa. Članovi uredništava koji su u matičnim Non-Scopus časopisima objavili najveći broj radova bili su iz Slovenije i Austrije. Udio članova uredništava koji su objavili 10 i više radova u matičnim časopisima bio je 3,2%.

Na temelju iznesenih i interpretiranih rezultata može se zaključiti, da se samo sastav uredništva nekog časopisa, bez jasne definicije što se pod pojmom međunarodnog uredništva podrazumijeva, teško može uzimati kao jedna od ključnih kvalitativnih odrednica časopisa. Cjelovitija interpretacija prepoznatljivosti i doprinosa

članova uredništava hrvatskih društveno-humanističkih časopisa zahtijeva dodatna detaljnija kvantitativna te svakako kvalitativna istraživanja kao što su intervjui ili fokus grupe.

---

## BILJEŠKE

- <sup>1</sup> Hrčak Portal znanstvenih časopisa Republike Hrvatske. <http://hrcak.srce.hr/> (pristupljeno 20.02.2015)
  - <sup>2</sup> ERIHPlus. <https://dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/erihplus/about/index> (pristupljeno 20.11.14.)
  - <sup>3</sup> ERIHPlus: Criteria for inclusion of new journals. [https://dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/erihplus/about/criteria\\_for\\_inclusion](https://dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/erihplus/about/criteria_for_inclusion) (pristupljeno 20.11.2014)
  - <sup>4</sup> Pravilnik o uvjetima za izbore u znanstvena zvanja <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/289156.html> (pristupljeno 15.11.2014)
  - <sup>5</sup> Scopus. <http://www.elsevier.com/online-tools/scopus> (pristupljeno 15.11.2014)
  - <sup>6</sup> <http://www.scimagojr.com/journalrank.php> (23.11.2014)
- 

## LITERATURA

- Bedeian, A. G., Van Fleet, D. D., Hyman, H. H. (2008) "Scientific achievement and editorial board membership", *Organizational Research Methods*, 12 (2) (April 8): 211–238. doi:10.1177/1094428107309312.
- Besancenot, D., Huynh, K. V., Faria, J. R. (2012) "Search and research: the influence of editorial boards on journals' quality", *Theory and Decision*, 73 (4), 687–702. doi:10.1007/s11238-012-9314-7.
- Brinn, T., & Jones, M. J. (2007) "Editorial boards in accounting: The power and the glory", *Accounting Forum*, 31(1), 1–25. doi:10.1016/j.accfor.2006.08.001.
- Brownstein, H. H. (2007) "From an editorial board member: how criminologists as researchers can contribute to social policy and practice", *Criminal Justice Policy Review*, 18 (2), 119–131. doi:10.1177/0887403406297328.
- Burgess, T. F., & Shaw, N. E. (2010) "Editorial board membership of management and business journals: a social network analysis study of the financial times 40", *British Journal of Management*, 21(3), 627–648. doi:10.1111/j.1467-8551.2010.00701.x.
- Campanario, J. M., González, L., & Rodríguez, C. (2013) "Structure of the impact factor of academic journals in the field of Education and Educational Psychology: citations from editorial board members", *Scientometrics*, 69 (1), 37–56. doi:10.1007/s11192-006-0137-6.



- Chan, K. C., & Fok, R. C. W. (2003) "Membership on editorial boards and finance department rankings", *Journal of Financial Research*, 26 (3), 405–420. doi:10.1111/1475-6803.00066.
- Chan, K. C., Fung, H.G., Lai, P. (2005) "Membership of editorial boards and rankings of schools with international business orientation", *Journal of International Business Studies*, 36 (4), 452–469. doi:10.1057/palgrave.jibs.8400142.
- Engels, T. C. E., Ossenblok, T. L. B., Spruyt, E. H. J. (2012) "Changing publication patterns in the Social Sciences and Humanities 2000–2009", *Scientometrics*, 93 (2), 373–390. doi:10.1007/s11192-012-0680-2.
- Fogarty, T. J., & Liao, C. (2009) "Blessed are the gatekeepers: a longitudinal study of the editorial boards of the Accounting Review", *Issues in Accounting Education*, 24 (3), 299–318. doi:10.2308/iace.2009.24.3.299.
- Fong, C. J., Yoo, J. H., Jones, S. J., Torres, L. G., Decker, M. L. (2009) "Trends in female authorships, editorial board memberships, and editorships in Educational Psychology journals from 2003 to 2008", *Educational Psychology Review*, 21 (3), 267–277. doi:10.1007/s10648-009-9108-9.
- Frandsen, T. F., & Nicolaisen, J. (2010) "A lucrative seat at the table: are editorial board members generally over-cited in their own journals?", *Proceedings of the American Society for Information Science and Technology*, 47 (1), 1–8. doi:10.1002/meet.14504701004.
- García-Carpintero, E., Granadino, B., Plaza, L. M. (2010) "The representation of nationalities on the editorial boards of international journals and the promotion of the scientific output of the same countries", *Scientometrics*, 84 (3), 799–811. doi:10.1007/s11192-010-0199-3.
- Giménez-Toledo, E., Román-Román, A., Perdiguero, P., Palencia, I. (2009) "The editorial boards of spanish scholarly journals: what are they like? What should they be like?", *Journal of Scholarly Publishing*, 40 (3), 287–306. doi:10.3138/jsp.40.3.287.
- Guerrero-Bote, V. P., & Moya-Anegón, F. (2012) "A further step forward in measuring journals' scientific prestige: The SJR2 indicator", *Journal of Informetrics* 6 (4), 674–688.
- Harzing, A. W., & Metz, I. (2012) "Explaining geographic diversity of editorial boards: the role of conference participation and English-language skills", *European Journal of International Management*, 6 (6), 697-715. doi:10.1504/EJIM.2012.050423.
- Jokic, M. (2009) "H-indeks kao novi scientometrijski indikator. H-index as a new scientometric indicator", *Biochemia Medica*, 19 (1): 5-9.

- Jokić, M., Zauder, K., Letina, S. (2012) "Karakteristike hrvatske nacionalne i međunarodne znanstvene produkcije u društveno-humanističkim znanostima i umjetničkom području za razdoblje 1991-2005". Zagreb: Institut za društvena istraživanja.
- Kennedy, B. L., Lin, Y., Dickstein, L. J. (2001) "Women on the editorial boards of major journals, *Academic Medicine*", 76 (8), 849–851.
- Kim, M.J. (2010) "Visibility of korean science journals : an analysis between of editorial board and foreign authorship", *Scientometrics* 84 (2): 505–522. doi:10.1007/s11192-010-0168-x.
- Kousha, K., Thelwall, M., Rezaie, S. (2011) "Assessing the citation impact of books: the role of Google Books, Google Scholar, and Scopus", *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 62 (11), 2147–2164. doi:10.1002/asi.21608.
- Lindsey, D., & Lindsey, T. (1978) "The outlook of journal editors and referees on the normative criteria of scientific craftsmanship", *Quality and Quantity*, 12 (1), 45–62. doi:10.1007/BF00138658
- Lowe, D. J., & Van Fleet, D. D. (2009) "Scholarly achievement and accounting journal editorial board membership", *Journal of Accounting Education*, 27 (4), 197–209. doi:10.1016/j.jaccedu.2010.07.004.
- Mañana-Rodríguez, J., & Giménez-Toledo, E. (2012) "Scholarly publishing in social sciences and humanities, associated probabilities of belonging and its spectrum: a quantitative approach for the Spanish case", *Scientometrics*, 94 (3), 893–910. doi:10.1007/s11192-012-0838-y.
- Metz, I., & Harzing, A. W. (2009) "Gender diversity in editorial boards of management journals", *Academy of Management Learning and Education*, 8 (4), 540–557.
- Nederhof, A. J. (2006) "Bibliometric monitoring of research performance in the social sciences and the humanities: a review", *Scientometrics*, 66 (1), 81–100. doi:10.1007/s11192-006-0007-2.
- Nisonger, T. E. (2002) "The relationship between international editorial board composition and citation measures in political science, business, and genetics journals", *Scientometrics*, 54 (2), 257–268. doi:10.1023/A:1016065929026.
- Over, R. (1981) "Representation of women on the editorial boards of psychology journals", *American Psychologist*, 36 (8), 885–891. doi:10.1037/0003-066X.36.8.885.
- Ozbilgin, M. (2004) "'International' human resource management: academic parochialism in editorial boards of the 'top' 22 journals on international human resource management", *Personnel Review*, 33 (2), 205–221.

- Papaioannou, A. G., Machaira, E., Theano, V. (2013) "Fifteen years of publishing in English language journals of sport and exercise psychology: authors' proficiency in English and editorial boards make a difference", *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 11 (1), 1–10. doi:10.1080/1612197X.2013.753726.
- Saville, B. K., & Buskist, W. (2004) "Essential readings for teachers of psychology: recommendations from the ToP Editorial Bord", *Teaching of Psychology*, 31(1), 41–43.
- Sivertsen, G., & Larsen, B. (2012) "Comprehensive bibliographic coverage of the social sciences and humanities in a citation index: an empirical analysis of the potential", *Scientometrics*, 91 (2), 567–575. doi:10.1007/s11192-011-0615-3.
- Stegmaier, M., Palmer, B., Van Assendelft, L. (2011) "Getting on the board: the presence of women in political science journal editorial positions", *PS: Political Science & Politics*, 44 (04), 799–804. doi:10.1017/S1049096511001284.
- Svensson, G., Slåtten, T., Tronvoll, B. (2007). "'Ethnocentricity' in top journals of services management: authors, editorial review boards, editorial boards and editors", *Managing Service Quality*, 17 (5), 563–578. doi:10.1108/09604520710817361.
- Svensson, G., & Wood, G. (2007) "Ethnocentricity in academic marketing journals: a study of authors, reviewers, editorial boards and editors", *Marketing Intelligence & Planning*, 25 (3), 252–270. doi:10.1108/02634500710747770.
- Weinrach, S. G., Thomas, K. R., Pruett, S. R., Chan, F. (2006) "Scholarly productivity of editorial board members of three American counseling and counseling psychology journals", *International Journal for the Advancement of Counselling*, 28 (3), 303–315. doi:10.1007/s10447-005-9009-7.

# **The Scientific Recognition of Members of Editorial Boards of Croatian Scholarly Journals in Social Sciences and Humanities**

**Maja Jokić**  
**Grozdana Sirotić**

## **SUMMARY**

As communication media, journals play quite a distinguished role in the scientific and academic community. The profile of a journal is a relevant indicator of the state of affairs in a given scientific discipline. A journal's quality is established by its editorial board, along with its editor-in-chief. The objective of this research was to explore the composition of editorial boards on a sample of Croatian journals in the fields of social sciences and humanities (N=152) with regard to the proportion of their national and international members, their productivity and their h-index as measured on the basis of the data available from the Scopus database, as well as with regard to the contributions of editorial board members in the form of articles published in their own self-edited journals. The sample has been split into two groups: one set of journals indexed in the Scopus database (N=50) and one set not indexed in that database – Non-Scopus (N=102). The research showed significant differences between the Scopus and the Non-Scopus set of journals according to all bibliometric indicators. On average, journals in the Scopus database had a larger number of editorial board members and a greater share of foreign editorial board members, as well as members of the Croatian diaspora. The largest portion of foreign editorial board members came from large countries (USA, Germany, United Kingdom and the Netherlands), followed by editorial board members from former Yugoslavia and other countries in the region (Italy, Austria and Hungary). The non-Scopus journals are characterized by an even distribution of editorial board members across all three country groups. The scientific productivity of editorial board members of Scopus journals shown as median value comes up to 2 papers, while the median value for non-Scopus journals equals zero. The h-index median value for editorial members from both sets of journals proved to be zero. These results can be explained by the fact that 51.2% of editorial board members in Scopus journals had not published a single paper cited in the Scopus database,

while that number for non-Scopus journals was 71%. The contribution of editorial board members to the journals they edit as measured by the publication of at least one paper has shown to be 34.1% for Scopus journals and 52.4% for non-Scopus journals. Although the values of bibliometric indicators vary, the average level of scientific recognition of members of editorial boards of Croatian journals cannot be described as distinguished.

Key words: scholarly journals, editorial board members, international editorial board members, social sciences, humanities, Croatia

# INFuture 2015

Department of Information Sciences  
Faculty of Humanities and Social Sciences, Zagreb, Croatia  
ORGANISES

5th International Conference  
The Future of Information Sciences (INFuture)

## **INFuture2015: e-Institutions – Openness, Accessibility, and Preservation**

11-13 November 2015, Hotel Westin Zagreb  
<http://infoz.ffzg.hr/INFuture>

INFuture2015: e-Institutions – Openness, Accessibility, and Preservation is the fifth in a series of biannual INFuture conferences focusing on e-institutions, addressing issues of their openness, accessibility of their digital holdings, theory, methodology and practice of digital preservation, their interaction with governmental e-services and broadly with e-society as a whole. The conference will also address issues big data, mobile and multimedia systems, educational solutions and will introduce a new topic of health informatics.

### **CONFERENCE TOPICS**

1. Big Data Analytics and Applications (BD)
2. Mobile Solutions (MS)
3. Multimedia Systems and Applications (MSA)
4. Human-Computer Interaction, Language Technologies and Applications (HLT)
5. Health Informatics (HI)
6. e-Institutions (EI)
7. Technological Solutions for Society and Education (TSSE)
8. Trust in Digital Environment (TDE)
9. Modern Information Systems (MIS)

Official language of the conference is English.

All submitted papers will be under peer review and accepted papers will be published in the conference proceedings and on DVD.

### **KEYNOTE SPEAKERS**

**Karen Anderson**, *Mid Sweden University*

“Building trust and confidence through sustainable information systems research: towards a common future”

**Luciana Duranti**, *University of British Columbia*

“Cyberspace: A Communal Place or a Place of Separation?”

**Rafal Jaworski**, *University in Poznań*

“Approximate sentence matching and its applications in corpus-based language research”